

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

O. K. BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2017/5841)

Karar Tarihi: 11/5/2017

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

GİZLİLİK TALEBİ KABUL

Başkan : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Hicabi DURSUN
Kadir ÖZKAYA
Rıdvan GÜLEÇ
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Raportör : M. Serhat MAHMUTOĞLU
Başvurucu : O. K.
Vekili : Av. Enes KAFADAR

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, öldürülme veya kötü muameleye maruz kalma riski bulunan ülkeye sınır dışı etme kararı verilmesi nedeniyle kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 9/2/2017 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvurucu, Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 73. maddesi uyarınca sınır dışı işleminin yürütmesinin tedbiren durdurulmasına karar verilmesini talep etmiştir.
4. Birinci Bölüm Üçüncü Komisyonunca tedbir talebinin Bölüm tarafından karara bağlanması gerekli görüldüğünden İçtüzük'ün 73. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm tarafından 10/2/2017 tarihinde sınır dışı etme işlemine ilişkin bilgi ve belgeler toplanıp yeniden değerlendirme yapılana kadar sınır dışı işleminin geçici olarak durdurulmasına karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:
7. Başvurucu, 1989 doğumlu olup Tacikistan vatandaşıdır.
8. Başvurucu, 2013 yılında yasal yollardan eşi ve dört çocuğuyla birlikte Türkiye'ye giriş yapmıştır.
9. İstanbul Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nün 2/2/2017 tarihli kararı ile başvurusunun sınır dışı edilmesine karar verilmiştir.
10. Başvurucu, anılan kararın iptali istemiyle açılan davaların kendiliğinden sınır dışı işleminin yürütmesini durdurmadığını belirterek 9/2/2017 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

11. Başvurucu, İstanbul Göç İdaresi Müdürlüğüne başvuruda bulunarak ülkesine sınır dışı edilmesine dair işlemlerin yapılmasını talep etmiştir.

12. İstanbul Göç İdaresi, başvurunun talebi doğrultusunda 24/2/2017 tarihinde başvuru ve dört çocuğunun ülkesine çıkışını sağlamıştır. Başvurucunun eşi N.S. ise DAES terör örgütüne üye olmak suçundan yürütülen soruşturma kapsamında tutuklanmış olup hâlen Türkiye'de bulunmaktadır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

13. Mahkemenin 11/5/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

14. Başvurucu, sınır dışı edilmesi hâlinde dinî inançları nedeniyle ülkesinde kötü muameleye maruz kalacağını belirterek Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan haklarının ihlal edileceğini ileri sürmüştür; adli yardım, kamuya açık belgelerde kimliğinin gizli tutulması ve sınır dışı işleminin durdurulması taleplerinde bulunmuştur.

B. Değerlendirme

1. Adli Yardım Talebi

15. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Şerif Ay* (B. No: 2012/1181, 17/9/2013) kararında belirtilen ilkeler dikkate alınarak, geçimini önemli ölçüde güçleştirmeksizin yargılama giderlerini ödeme gücünden yoksun olduğu anlaşılan başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olmayan adli yardım talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

2. Sınır Dışı İşlemi

16. İçtüzük'ün "*Düşme kararı*" kenar başlıklı 80. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

"(1) Bölümler ya da komisyonlarca yargılamanın her aşamasında aşağıdaki hallerde düşme kararı verilebilir:

...

ç) Bölümler ya da Komisyonlarca saptanan herhangi bir başka gerekçeden ötürü, başvurunun incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir neden görülmemesi.

...

(2) Bölümler ya da Komisyonlar; yukarıdaki fıkrada belirtilen nitelikteki bir başvuruyu, Anayasanın uygulanması ve yorumlanması veya temel hakların kapsamının ve sınırlarının belirlenmesi ya da insan haklarına saygının gerekli kıldığı hâllerde incelemeye devam edebilir."

17. Başvuru konusu olayda sınır dışı işleminin gerçekleştirilmesi hâlinde başvurunun yaşamı ile maddi ve manevi bütünlüğünün tehlikeye düşeceği ileri sürülmüş, Anayasa Mahkemesi tarafından başvurunun değerlendirme sürecinde sınır dışı işleminin gerçekleştirilmesi telafisi imkânsız sonuçlara neden olabileceğinden sınır dışı işleminin geçici olarak durdurulmasına karar verilmiştir (bkz. § 5).

18. Somut olayda başvuru, öncelikle ülkesinde kötü muameleye maruz kalacağını iddia etmiş ancak sonrasında kendi isteğiyle Türkiye'den ayrılarak ülkesine dönmüştür. Dolayısıyla başvurunun bireysel başvuruya konu ettiği iddialarını incelemeyi gerektiren bir durum kalmadığı anlaşılmıştır.

19. Açıklanan nedenlerle başvurunun incelenmesine devam edilmesini gerektiren bir husus bulunmadığı anlaşıldığından başvurunun *düşmesine* karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle,

A. Adli yardım talebinin KABULÜNE,

B. Başvurucunun kamuya açık belgelerde kimliğinin gizli tutulması talebinin KABULÜNE,

C. Başvurunun *incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir neden kalmaması* nedeniyle DÜŞMESİNE,

D. 10/2/2017 tarihli kararla uygulanan tedbirin SONLANDIRILMASINA,

E. Yargılama giderlerinin tahsilinin başvuruçunun mağduriyetine neden olacağı anlaşılmalı 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 339. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca başvuruçunun yargılama giderlerini ödemekten TAMAMEN MUAF TUTULMASINA,

F. Kararın bir örneğinin İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne GÖNDERİLMESİNE 11/5/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ